

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายส่งเสริมพัฒนาบุคลากร โทร.๓๑๒๔

ที่ ขบ ๕๑๓๑๒.๓/ ๐๕

วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตส่งเอกสารประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้

เรียน ปลัดเมืองพัทยา

เรียน ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

ด้วยฝ่ายส่งเสริมพัฒนาบุคลากร กองการเจ้าหน้าที่ ได้รับมอบหมายให้รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูล เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในองค์กร(Knowledge Management) ให้คณะผู้บริหารและบุคลากรของเมืองพัทยาเป็นผู้มีความรู้ และทัศนคติที่ดี มีคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารและปฏิบัติงาน รับทราบข่าวสาร และสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ อีกทั้งยังสามารถบริหารและปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง โปร่งใสและเป็นธรรม ซึ่งจะส่งผลให้งานที่ได้กระทำนั้นดำเนินไปตามกฎหมาย หรือระเบียบหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทำให้งานมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

ดังนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ฝ่ายส่งเสริมพัฒนาบุคลากรจึงขออนุญาตส่งเอกสารประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้ จำนวน ๕ เรื่อง ดังนี้

๑. อ้าความผิดพลาดภายในหน่วยงาน ... เพื่อไม่ต้องชำระค่าจ้างได้หรือไม่ ?
๒. เสียหายเพราะถูกเปลี่ยนแปลงสัญญา ... โดยอ้างแผนปรับปรุงอัตรากำลัง !?
๓. ดำรวจเล่นไฮโล ... อาญาลงโทษปรับ ... แต่วินัยถึงขั้นไล่ออก !?
๔. หน่วยงานไม่ให้ข้อมูลข่าวสารตามคำขอ ... ต้องร้องเรียนต่อคณะกรรมการก่อนฟ้องคดี !
๕. โรงพยาบาลไม่ให้ข้อมูลการรักษาบุตรชายที่เสียชีวิต ... จะใช้สิทธิฟ้องคดีเลยได้ไหม ?

ซึ่งเป็นเอกสารที่ได้เผยแพร่ โดยสำนักงานศาลปกครอง <http://www.admincourt.go.th> รายละเอียดตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบจะได้จัดส่งให้แก่คณะผู้บริหาร และหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้แก่บุคลากรในสังกัดทราบต่อไป รายละเอียดตาม QR Code ที่ปรากฏด้านล่างนี้

(นางฉัตรฤดี ทิมกระจำง)

หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมพัฒนาบุคลากร

เรื่องตรี

(ปราโมทย์ ทับทิม)

รองปลัดเมืองพัทยา รักษาราชการแทน

ปลัดเมืองพัทยา ปฏิบัติราชการแทน

นายกเมืองพัทยา
๑๓ ส.ค. ๒๕๖๔

(นายสุรศักดิ์ จินทร์สมบุญ)

ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารเจ้าหน้าที่

QR Code

เอกสารเผยแพร่องค์ความรู้

วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔

อ้างความผิดพลาดภายในหน่วยงาน ... เพื่อไม่ต้องชำระค่าจ้างได้หรือไม่ ?

โดย นายปกครอง

ปัจจุบันกล้องวงจรปิดหรือกล้อง CCTV (Closed circuit television) ถือเป็นอุปกรณ์สำคัญอย่างหนึ่งในชีวิตประจำวันสำหรับหลายท่านและแทบทุกหน่วยงาน เนื่องจากกล้องวงจรปิดถูกใช้งานเพื่อบันทึกภาพหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ในการเฝ้าระวังความปลอดภัยสำหรับบุคคลและทรัพย์สิน รวมถึงในการตรวจสอบสถานที่และการปฏิบัติงานของบุคลากร หรือใช้สอดส่องดูแลพื้นที่ที่ต้องการความปลอดภัยเป็นพิเศษหรือพื้นที่สาธารณะ อีกทั้งสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีเมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นได้อีกด้วย เนื่องจากภาพและเสียงที่ได้จากการบันทึกของกล้องวงจรปิดนั้น ถือเป็นพยานหลักฐานที่รับฟังได้ในชั้นการแสวงหาข้อเท็จจริงของเจ้าพนักงานและของศาล ซึ่งมีน้ำหนักน่าเชื่อถือ หากได้มีการจัดเก็บ บันทึก วิเคราะห์ และได้มาตามกระบวนการที่ชอบด้วยกฎหมายครับ

คดีปกครอง ... ที่หยิบยกมาเป็นอุทาหรณ์ในฉบับนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการทำสัญญาติดตั้งกล้องวงจรปิดของส่วนราชการ และมีประเด็นโต้แย้งกันว่าหากผู้รับจ้างได้ทำการติดตั้งกล้องวงจรปิดเสร็จเรียบร้อยและใช้งานได้ ตามสัญญาแล้ว **ผู้ว่าจ้างจะยังไม่ชำระค่าจ้างโดยอ้างความผิดพลาดภายในหน่วยงานเกี่ยวกับการอนุมัติจ้าง เนื่องจากชนิดของกล้องวงจรปิดไม่เป็นไปตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้ ได้หรือไม่ ?**

เหตุของคดีเกิดจากการที่เทศบาลได้ทำสัญญาว่าจ้างให้บริษัท M จำกัด ติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) แบบโดมและกล้องประจำที่ในวงเงินค่าจ้าง ๙๙๐,๐๐๐ บาท เมื่อบริษัท M จำกัด ติดตั้งกล้องวงจรปิดแล้วเสร็จและคณะกรรมการตรวจการจ้างของเทศบาลได้ตรวจรับมอบงานเรียบร้อยแล้ว แต่สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดแจ้งว่า ชนิดกล้องวงจรปิดที่เทศบาลดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและติดตั้งนั้นไม่ตรงกับคุณลักษณะที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดสรรวงเงินงบประมาณให้ เทศบาลจึงไม่สามารถเบิกจ่ายค่าจ้างให้แก่บริษัท M จำกัด ได้

เทศบาลจึงมีหนังสือแจ้งบริษัท M จำกัด ว่ายังไม่ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงชนิดของกล้องวงจรปิด ซึ่งบริษัท M จำกัด เห็นว่าตนได้ติดตั้งกล้องแล้วเสร็จพร้อมส่งมอบงาน และเทศบาลก็ได้ใช้ประโยชน์จากระบบกล้องวงจรปิดอย่างต่อเนื่อง การที่เทศบาลไม่ชำระเงินให้ตามสัญญาจ้างเป็นเหตุให้ตนได้รับความเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องเพื่อขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้เทศบาล (ผู้ถูกฟ้องคดี) ชำระเงินค่าจ้างตามสัญญาจ้างเป็นเงิน ๙๙๐,๐๐๐ บาท

คดีมีประเด็นน่าสนใจว่า ... **เทศบาลต้องชำระเงินค่าจ้างติดตั้งกล้องวงจรปิดให้แก่บริษัท M จำกัด หรือไม่ ?**

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ข้อ ๔ ของสัญญาจ้างฉบับดังกล่าวกำหนดให้เทศบาลจ่ายเงินค่าจ้างเพียงงวดเดียวเป็นเงิน ๙๙๐,๐๐๐ บาท เมื่อบริษัท M จำกัด ได้ดำเนินการติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) แบบโดมและกล้องประจำที่แล้วเสร็จ ซึ่งมีกำหนดแล้วเสร็จ ๔๕ วันนับจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

เมื่อปรากฏว่าภายหลังตกลงทำสัญญาจ้างที่พิพาท บริษัท M จำกัด ได้เข้าทำงานติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) แบบโดมและกล้องประจำที่ตามคุณลักษณะทางเทคนิคที่เทศบาลกำหนดแนบท้ายสัญญาจนแล้วเสร็จ โดยมีหนังสือส่งมอบงานและเบิกเงินค่าจ้าง และคณะกรรมการตรวจการจ้างของเทศบาลได้ตรวจรับงานเรียบร้อยแล้ว กรณีจึงถือว่าบริษัท M จำกัด ได้ปฏิบัติหน้าที่อันสอดคล้องกับรายละเอียดแนบท้ายสัญญา โดยถูกต้องครบถ้วนแล้ว เทศบาลจึงต้องจ่ายเงินค่าจ้างตามสัญญาจ้างข้อ ๔ ให้แก่บริษัท M จำกัด

แม้เทศบาลจะอ้างว่าได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้จัดซื้อจัดจ้างกล้องวงจรปิดชนิด TVL และนายกเทศมนตรีในขณะนั้นได้เปลี่ยนแปลงชนิดของกล้องเป็นชนิด IP CAMERA ซึ่งทำให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดไม่อนุมัติการเบิกจ่ายค่าติดตั้งกล้องวงจรปิดให้ก็ตาม แต่เมื่อบริษัท M จำกัด ได้ทำงานตามสัญญาจ้างโดยติดตั้งกล้องวงจรปิดชนิด IP CAMERA ตามที่กำหนดในรายละเอียดแนบท้ายประกาศสอบราคาโดยถูกต้องครบถ้วน และไม่ปรากฏว่าบริษัท M จำกัด ใช้สิทธิโดยไม่สุจริต แม้นายกเทศมนตรีในขณะนั้นจะเปลี่ยนแปลงชนิดกล้องวงจรปิดโดยไม่มีอำนาจ ทำให้ไม่สามารถเบิกจ่ายเงินค่าจ้างได้ก็ตาม แต่ถือเป็นการดำเนินการภายในของฝ่ายปกครอง หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเห็นว่าเทศบาล

หรือเจ้าหน้าที่ของเทศบาลปฏิบัติไม่ถูกต้องตามขั้นตอนหรือวิธีการอย่างไร ก็เป็นเรื่องภายในส่วนราชการที่จะต้องไปวาทกล่าวกันเอง

เทศบาลจึงไม่อาจอ้างเหตุความผิดพลาดของตนหรือเจ้าหน้าที่ของตนที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามขั้นตอน และเหตุที่ต้องรอกการอนุมัติเปลี่ยนแปลงชนิดของกล้องวงจรปิดจากอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขึ้นมากล่าวอ้างเพื่อไม่ต้องชำระเงินค่าจ้างให้แก่บริษัท M จำกัด ได้ ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาให้เทศบาลชำระเงินตามสัญญาจ้างติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) ให้แก่บริษัท M จำกัด เป็นเงิน ๙๙๐,๐๐๐ บาท (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๘๒/๒๕๖๓)

คดีดังกล่าวถือเป็นบรรทัดฐานว่า ...เมื่อเอกชนคู่สัญญาได้ปฏิบัติตามสัญญาจนแล้วเสร็จโดยส่งมอบงานและคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับงานเรียบร้อยแล้ว รวมทั้งมีการใช้ประโยชน์แล้ว กรณีจึงถือว่าคู่สัญญาได้ปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาโดยถูกต้องครบถ้วนแล้ว หน่วยงานผู้ว่าจ้างจึงต้องจ่ายเงินค่าจ้างตามสัญญาจ้างโดยไม่อาจอ้างหรือยกเอาความผิดพลาดหรือความบกพร่องของการดำเนินงานภายในของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการขึ้นมากล่าวอ้างเพื่อไม่ต้องชำระค่าจ้างได้ นะครับ !

(ปรึกษาคดีปกครองได้ที่ สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ และสืบค้นเรื่องอื่น ๆ ได้จาก www.admincourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)

เสียหายเพราะถูกเปลี่ยนแปลงสัญญา...โดยอ้างแผนปรับปรุงอัตรากำลัง !?

นางณัฐรัตน์ เศรษฐกริช เจ้าหน้าศาลปกครองชำนาญการพิเศษ
กลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร
สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

เนื่องจากสถานการณ์ในปัจจุบันที่อยู่ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ไปทั่วโลก ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศและฐานะทางการเงินของผู้ประกอบการต่าง ๆ โดยบางส่วนก็ต้องมีการปรับลดและเลิกจ้างพนักงานแบบกะทันหัน ในยามนี้กำลังใจและการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน...จึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ

สำหรับเรื่องเล่าคดีปกครองที่น่าเสนอในวันนี้ ไม่ใช่ปัญหาการเลิกจ้างในภาคเอกชน แต่เป็นปัญหาการเลิกจ้างและเปลี่ยนแปลงสัญญาจ้างในภาคราชการ ซึ่งต้องการยุบเลิกตำแหน่งพนักงานจ้างบางตำแหน่งโดยให้เหลือเฉพาะตำแหน่งที่จำเป็น เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์สัดส่วนของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

คดีดังกล่าวมีประเด็นน่าสนใจว่า หากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐได้เปลี่ยนแปลงการจ้างบุคลากรจากการจ้างงานตามภารกิจ ๓ ปี ซึ่งยังไม่สิ้นสุดสัญญาจ้าง มีค่าตอบแทนเดือนละ ๗,๓๓๐ บาท มาเป็นการจ้างเหมาบริการรายเดือน ค่าตอบแทนเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท โดยอ้างว่าเป็นการดำเนินการตามแผนปรับปรุงอัตรากำลัง และเป็นกรณีสัญญาจ้างใหม่ที่ให้ค่าตอบแทนสูงกว่าสัญญาจ้างเดิม พนักงานจ้างจึงไม่ได้รับความเสียหาย

อย่างไรก็ตาม การจ้างบุคลากรตามภารกิจถือเป็นลูกจ้างของส่วนราชการอยู่ภายใต้บังคับของบุคลากรรวมถึงได้รับความคุ้มครองและได้รับสวัสดิการตามกฎหมายหลายประการ ซึ่งต่างจากการจ้างพนักงานแบบจ้างเหมาบริการ ที่จะไม่ได้รับสวัสดิการและยังไม่แน่นอนเรื่องระยะเวลาการจ้างอีกด้วย

เหตุผลดังกล่าวจะรับฟังได้หรือไม่และขั้นตอนการดำเนินการที่ถูกต้องเป็นอย่างไร ?

ข้อเท็จจริงในคดีนี้มีอยู่ว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ ตำแหน่งพนักงานขับรถ สังกัดเทศบาลตำบล ป มีกำหนดระยะเวลาจ้าง ๓ ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ต่อมานายกเทศมนตรีได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปทำสัญญาจ้างเหมาบริการรายเดือนภายในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ โดยอ้างว่าเทศบาลตำบล ป ได้จัดทำแผนอัตรากำลัง ๓ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - พ.ศ. ๒๕๖๐) ซึ่งยุบการจ้างพนักงานจ้างตามภารกิจรวม ๗ ตำแหน่ง (รวมตำแหน่งของผู้ฟ้องคดี) ตามแนวทางการปรับลดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร เพื่อมิให้ค่าใช้จ่ายบุคลากรเกินกว่าร้อยละ ๔๐ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดลำพูน (ก.ท.จ.ลำพูน) ได้อนุมัติตามแผนอัตรากำลังที่เทศบาลตำบลเสนอแล้ว

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปทำสัญญาจ้างเหมาบริการบุคคลธรรมดา รายเดือนทั้งที่สัญญาจ้างเดิมของผู้ฟ้องคดียังไม่สิ้นสุดลงนั้น เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงยื่นฟ้องนายกเทศมนตรี และเทศบาลตำบล ป. เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ต่อศาลปกครอง

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยสรุปได้ว่า แม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะอ้างว่า การเปลี่ยนวิธีการจ้างงานตามภารกิจเป็นการจ้างเหมาบริการรายเดือนตามสัญญาจ้างใหม่ที่ให้ค่าตอบแทนสูงกว่าสัญญาจ้างเดิมก็ตาม แต่การเปลี่ยนแปลงสัญญาดังกล่าวทำให้สถานะการเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจซึ่งมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนเปลี่ยนแปลงไปเป็นการจ้างเหมาบริการรายเดือนซึ่งอาจจะมีระยะเวลาการจ้างที่ไม่แน่นอน กรณีจึงเป็นเพียงการเยียวยาความเสียหายในเบื้องต้นเท่านั้น แต่ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสัญญาจ้างยังไม่หมดสิ้นไป ผู้ฟ้องคดีย่อมเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีมาทำสัญญาจ้างเหมาบริการรายเดือนถือว่าเป็นการบอกเลิกสัญญาจ้างพนักงานจ้างตามภารกิจซึ่งมีกำหนดระยะเวลาการจ้าง ๓ ปี กรณีจึงเป็นการบอกเลิกสัญญาจ้างกับผู้ฟ้องคดีก่อนครบกำหนดตามสัญญาจ้าง ซึ่งจะต้องเสนอเหตุผลความจำเป็นและประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับให้คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดลำพูนพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน ตามข้อ ๕๖ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดลำพูนพิจารณาเรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๗ เพื่อตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของเทศบาลตำบลดังกล่าว

เมื่อข้อเท็จจริง หลังจากที่ถูกฟ้องคดีได้รับคำสั่งให้ไปทำสัญญาจ้างใหม่ ผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และ ก.ท.จ. ลำพูน ซึ่งพิจารณาแล้วมีมติให้ผู้ถูกฟ้องคดีทบทวนให้คงอัตราจ้างพนักงานตามภารกิจทั้ง ๗ อัตรา ระหว่างนั้น ผู้ฟ้องคดีกับพวกร้องเรียนว่า คณะกรรมการกำหนดโครงสร้างส่วนราชการและจัดทำแผนอัตรากำลัง ๓ ปี ของผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้จัดให้มีการประชุมจริง และ ก.ท.จ. ลำพูน ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ได้มีการประชุมจัดทำแผนอัตรากำลัง ๓ ปีจริง จึงมีมติไม่ยุบเลิกตำแหน่งพนักงานจ้างตามภารกิจดังกล่าว จึงเห็นว่า แผนอัตรากำลัง ๓ ปี ที่ผู้ถูกฟ้องคดีเสนอต่อ ก.ท.จ. ลำพูน ซึ่งเคยมีมติให้ยุบตำแหน่งพนักงานจ้างที่พิพาทนั้น เป็นการมีมติไปโดยผิดพลาดคลาดเคลื่อนต่อข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย เมื่อต่อมา ก.ท.จ. ลำพูน มีมติไม่ยุบตำแหน่งที่พิพาท จึงฟังได้ว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีขอยุบตำแหน่งพนักงานจ้างตามภารกิจรวม ๗ อัตรา ครั้งแรก โดยมีการปลอมแปลงเอกสารราชการและใช้เอกสารราชการแผนอัตรากำลัง ๓ ปี ปลอมเสนอต่อ ก.ท.จ. ลำพูน โดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย จึงเป็นเลิกจ้างผู้ฟ้องคดีโดยไม่มีเหตุจำเป็นและสมควรตามที่กล่าวอ้างว่าไม่มีความจำเป็นต้องจ้างพนักงานจ้างตามภารกิจดังกล่าวตามแผนอัตรากำลัง ๓ ปี ซึ่งเป็นเอกสารที่ไม่ได้จัดให้มีการประชุมจริง จึงเป็นการบอกเลิกจ้างโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๕๔๘/๒๕๖๑)

จากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดคดีนี้ จะเห็นได้ว่า แม้ว่าการจ้างพนักงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐจะถูกควบคุมสัดส่วนงบประมาณค่าใช้จ่ายของหน่วยงานก็ตาม แต่การจ้างหรือเลิกจ้างพนักงานจ้าง หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะต้องใช้ดุลพินิจภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งกรณีดังกล่าวจะต้องเสนอเหตุผลความจำเป็นและประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับให้คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเมื่อมิได้มีการดำเนินการอย่างถูกต้อง อีกทั้งยังมีการปลอมแปลงเอกสารราชการ จึงถือเป็นการเลิกจ้างและเปลี่ยนแปลงสัญญาจ้างโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปลอมแปลงเอกสารยังต้องถูกดำเนินคดีอาญาอีกด้วย

(เผยแพร่ในสื่อท้องถิ่น)

ตำรวจเล่นไฮโล...อาญาลงโทษปรับ...แต่วินัยถึงขั้นไล่ออก !?

โดย นายปกครอง

ขึ้นชื่อว่าการเล่น...ย่อมนำพาความวิบัติมาให้ !

“ไฮโล” เกมเดิมพันลูกเต๋ายอดนิยมอย่างหนึ่งของนักพนันส่วนใหญ่ ซึ่งปัจจุบันได้พัฒนาสู่การพนันออนไลน์ที่เล่นง่ายกว่าเดิม ซึ่งไม่ว่าประชาชนทั่วไปหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหากลักลอบเล่นการพนันก็ย่อมจะต้องถูกดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

แต่ทว่า...ในกรณีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น จะมีโทษอีกประเภทหนึ่งที่เรียกว่าโทษทางวินัย ซึ่งเป็นมาตรการขององค์กรฝ่ายปกครองในการควบคุมตรวจสอบพฤติกรรมของข้าราชการในองค์กร และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เป็นข้าราชการตำรวจในฐานะผู้รักษากฎหมาย หากกระทำความผิดกฎหมายเสียเอง ก็มักจะได้รับโทษที่เข้มข้น

สำหรับคดีปกครอง...ที่นายปกครองนำมาฝากในวันนี้ เป็นกรณีข้าราชการตำรวจเล่นการพนันไฮโล ซึ่งทางอาญาถูกลงโทษปรับ แต่ในทางวินัยถูกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ! จึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกดังกล่าว โดยอ้างว่าได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่สืบสวนหาข่าว ซึ่งเรื่องราวจะเป็นอย่างไรและจบแบบไหน ติดตามได้เลยครับ

มูลเหตุของคดีมีอยู่ว่า...ขณะที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการตำรวจได้ถูกจับกุมในข้อหาร่วมกันลักลอบเล่นการพนัน (ไฮโล) พนันเอาทรัพย์สินกันโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยขณะถูกจับได้แจ้งชื่อตัวและชื่อสกุลอันเป็นที่แจ้งต่อเจ้าพนักงานที่เข้าจับกุม ต่อมาศาลจังหวัดได้พิพากษาลงโทษปรับผู้ฟ้องคดี ส่วนในทางวินัย...จังหวัดได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง และจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้มีคำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการฐานเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงอันเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

คดีจึงมีประเด็นพิเคราะห์ว่า... ผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดตามที่ถูกลงโทษจริงหรือไม่ ? และผู้ถูกฟ้องคดีได้ใช้ดุลพินิจลงโทษผู้ฟ้องคดีชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า ในขณะที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดีนั้น ยังมีได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ จึงต้องนำบทบัญญัติในหมวด ๔ วินัยและการรักษาวินัย หมวด ๕ การดำเนินการทางวินัย และหมวด ๗ การอุทธรณ์ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งการเล่นการพนัน (ไฮโล) พนันเอาทรัพย์สินกันโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ถือเป็น การไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ (ใช้บังคับขณะเกิดข้อพิพาท)

เมื่อได้พิจารณาถึงพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ได้แจ้งชื่อตัวและชื่อสกุลอันเป็นที่แจ้ง ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจย่อมต้องทราบเป็นอย่างดีว่าเมื่อเจ้าพนักงานทำการจับกุม ผู้ถูกจับกุมจะต้องแจ้งชื่อตัวและชื่อสกุลตามความเป็นจริง ประกอบกับปรากฏตามบันทึกการจับกุมว่าผู้ฟ้องคดีได้ให้การรับสารภาพ และได้ลงชื่อรับทราบบันทึกการจับกุมไว้แล้ว และต่อมาในชั้นการพิจารณาของศาลจังหวัดก็ให้การรับสารภาพ คำให้การของผู้ฟ้องคดีและคำพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวจึงเป็นพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักเชื่อถือได้และย่อมมีผลผูกพันผู้ฟ้องคดี

นอกจากนี้ หากผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายให้สืบสวนหาข่าวจริง ก็น่าจะรายงานเหตุให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบเพื่อหาทางช่วยเหลือในทันทีทันใดขณะถูกจับกุม แต่กลับมารายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบในภายหลัง และแม้ผู้ฟ้องคดีจะอุทธรณ์อ้างว่าได้รับคำสั่งตัววาจาจากผู้บังคับบัญชาให้ไปปฏิบัติหน้าที่หน่วยปฏิบัติการพิเศษเพื่อสืบสวนหาข่าว และการแจ้งชื่อตัวและชื่อสกุลอันเป็นที่แจ้งหรือปกปิดชื่อตัวและชื่อสกุลที่แท้จริง ก็เพื่อปกปิดสถานภาพที่แท้จริงของตนเองเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหาข่าวก็ตาม ก็เป็นเพียงการกล่าวอ้าง

พยานบุคคลซึ่งเป็นบุคคลภายนอก อันเป็นการขัดแย้งกับคำให้การรับสารภาพของผู้ฟ้องคดีในคดีอาญาเดิมโดยสิ้นเชิง กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีมีเจตนา ร่วมเล่นการพนันผิดกฎหมาย ซึ่งถือเป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

โดยที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดหลักเกณฑ์การลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดวินัย และมีหนังสือที่ ตร. ๐๕๒๒.๔๑/๗๓๖๖ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๓๘ แจงให้ผู้มีอำนาจพิจารณาลงโทษทางวินัยถือเป็นแนวทางในการพิจารณา ซึ่งระดับการลงทัณฑ์ (โทษ) ข้าราชการตำรวจแนบท้ายหนังสือดังกล่าว ลำดับที่ ๗ ความผิดเกี่ยวกับการพนัน ๗.๓ เป็นผู้เล่นการพนันผิดกฎหมาย (๑) เล่นการพนันประเภทที่ไม่สามารถอนุญาตให้เล่นได้ ตามกฎหมาย ระดับทัณฑ์ คือ ไล่ออก ดังนั้น คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๕/๒๕๕๘)

คดีดังกล่าว...ถือเป็นอุทาหรณ์สำหรับข้าราชการทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการ "ตำรวจ" ในฐานะผู้มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมาย ซึ่งหากกระทำความผิดเช่นผู้ฟ้องคดีในเรื่องนี้ซึ่งได้ร่วมเล่นการพนันผิดกฎหมาย ที่แม้คดีอาญาศาลจะสั่งลงโทษปรับเงินก็ตาม แต่ในความผิดทางวินัยนั้นถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงส่งผลให้ถูกไล่ออกจากราชการในที่สุด

(ปรึกษาคดีปกครองได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ และสืบค้นเรื่องอื่น ๆ ได้จาก www.admindcourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทาหรณ์จากคดีปกครอง)

หน่วยงานไม่ให้ข้อมูลข่าวสารตามคำขอ ... ต้องร้องเรียนต่อคณะกรรมการก่อนฟ้องคดี !

นางสาวจารุณี กิจตระกูล พนักงานคดีปกครองชำนาญการ
กลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร
สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

เหตุเดือดร้อนของผู้ฟ้องคดี

มูลเหตุของข้อพิพาทเกิดเมื่อ ... นายสมจิตร์ถูกพนักงานสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาในคดีความผิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณและพนักงานอัยการได้ฟ้องเป็นคดีอาญาต่อศาลจังหวัด ซึ่งก่อนถึงกำหนดนัดสืบพยาน นายสมจิตร์ได้มีหนังสือถึงผู้กำกับสถานีตำรวจเพื่อขอตรวจดูสิ่งที่พนักงานสอบสวนได้ยื่นเป็นพยานหลักฐานต่อพนักงานอัยการทั้งหมดและคัดสำเนาหรือถ่ายรูปสิ่งนั้น ๆ และขอตรวจและคัดสำเนาคำให้การหรือเอกสารประกอบคำให้การในชั้นสอบสวนของตนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 8 (4) และ (6)

ต่อมา ผู้กำกับสถานีตำรวจได้ส่งสำเนาคำให้การของนายสมจิตร์ให้ตามคำขอ แต่อ้างว่าสิ่งที่นายสมจิตร์ยื่นเป็นพยานหลักฐานนั้นไม่อยู่ในความครอบครองเพราะการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วและได้ส่งสำนวนพร้อมพยานหลักฐานทั้งหมดให้พนักงานอัยการแล้ว

นายสมจิตร์ (ผู้ฟ้องคดี) เห็นว่าผู้กำกับสถานีตำรวจ (ผู้ถูกฟ้องคดี) แสดงเจตนาโดยชัดแจ้งว่าไม่ประสงค์ให้ตรวจดูสิ่งที่ยื่นเป็นพยานหลักฐานที่พนักงานสอบสวนได้รวบรวมไว้ในสำนวนคดี และเป็นการกระทำละเมิดต่อตน จึงนำคดีมาฟ้องเพื่อขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้ผู้กำกับสถานีตำรวจดำเนินการคัดและรับรองสำเนาเอกสารและพยานหลักฐานทุกชนิดที่ได้ยื่นเป็นพยานหลักฐานต่อพนักงานอัยการจำนวน 1 ชุด

ความเป็นธรรม ... จากคำพิพากษาศาลปกครอง

ประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณา คือ : นายสมจิตร์เป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ ?

ข้อกฎหมายที่สำคัญ : พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 13 วรรคหนึ่ง กำหนดให้สิทธิกับผู้ที่จะเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามคำขอ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า ในการยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และมาตรา 33 วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มิคำขอ ถ้าผู้มีคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริงและร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามมาตรา 13 ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องได้และแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบ

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 42 วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่กฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในเรื่องนั้นจะกระทำต่อเมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว และได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควร หรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด”

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายสมจิตร์ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารซึ่งตนเห็นว่าอยู่ในความครอบครองของสถานีตำรวจ แต่ได้รับการปฏิเสธ โดยนายสมจิตร์เชื่อว่าสถานีตำรวจจะต้องเก็บสำเนาสำนวนการสอบสวนไว้ จึงนำคดีมาฟ้องเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้กำกับสถานีตำรวจจัดหาข้อมูลข่าวสารตามคำขอ คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย

กำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ซึ่งนายสมจิตรจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนที่จะนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

หากนายสมจิตรไม่เชื่อว่าการปฏิเสธของสถานีตำรวจเป็นความจริง นายสมจิตรต้องร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการก่อนตามมาตรา 13 วรรคหนึ่ง และมาตรา 33 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และเมื่อได้รับแจ้งผลการพิจารณาหรือไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงจะสามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ตามมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

เมื่อปรากฏว่านายสมจิตรมิได้ยื่นร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 13 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ อันถือว่ายังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องดังกล่าวก่อนนำคดีมาฟ้องตามมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องของนายสมจิตรไว้พิจารณาพิพากษาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คร. 119/2562)

หลักกฎหมายปกครองและบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการ

1. การยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 13 วรรคหนึ่ง และมาตรา 33 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิเสธไม่ให้ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลแก่ผู้ยื่นคำขอ ถือเป็นขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดีตามมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ซึ่งผู้ยื่นคำขอที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจะต้องดำเนินการก่อนนำคดีมาฟ้องเพื่อขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งบังคับให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

2. กฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสและมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐ เพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้องและสามารถปกป้องสิทธิเสรีภาพอันเป็นประโยชน์ส่วนตนได้อย่างเต็มที่ และเพื่อป้องกันไม่ให้รัฐใช้อำนาจกระทำการใด ๆ ตามอำเภอใจโดยไม่มีการตรวจสอบจากประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย

(ปรึกษาคดีปกครองได้ที่ “สายด่วนศาลปกครอง 1355” และสืบค้นบทความย้อนหลังได้ที่ www.admincourt.go.th ⇨ เมนูวิชาการ ⇨ เมนูย่ออุทธรณ์จากคดีปกครอง)

รพ. ไม่ให้ข้อมูลการรักษาบุตรชายที่เสียชีวิต ... จะใช้สิทธิฟ้องคดีเลยได้ไหม ?

โดย ลุงถูกต้อง

หลายต่อหลายครั้งที่ปรากฏเป็นข่าวคราว ... ว่าผู้ป่วยหรือญาติของผู้ป่วยไม่พอใจในการรักษาพยาบาล และการปฏิบัติหน้าที่ของแพทย์หรือบุคลากรทางการแพทย์ โดยเห็นว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ เพราะผู้ป่วยเสียชีวิตจากการรักษาหรือมีอาการแยลง จนเป็นเหตุให้ต้องมีการขอข้อมูลประวัติการรักษาหรือเวชระเบียนของผู้ป่วย เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการรักษาพยาบาลต่อยังโรงพยาบาลอื่น หรือนำไปใช้ในการตรวจสอบ และดำเนินการทางกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการฟ้องเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งหรือการฟ้องคดีอาญาก็ตาม

วันนี้ ... ลุงถูกต้องจึงขอพูดคุยกันถึงสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประวัติสุขภาพหรือประวัติการรักษาพยาบาล (เวชระเบียนผู้ป่วย) ซึ่งถือเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รวมถึงขั้นตอนหรือวิธีการใช้สิทธิดังกล่าว ไปจนถึงหากต้องมีการฟ้องร้องเป็นคดีความต่อศาลปกครองในกรณีที่โรงพยาบาลปฏิเสธที่จะเปิดเผยข้อมูลตามคำขอ จะต้องทำอย่างไร ?

ก่อนอื่นมาดูข้อกำหนดที่รับรองสิทธิดังกล่าว คือ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ซึ่งกำหนดให้สิทธิบุคคลที่จะได้รับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน และเมื่อมีคำขอเป็นหนังสือ หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารจะต้องให้บุคคลนั้นหรือผู้แทนของบุคคลนั้นได้ตรวจดูหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารดังกล่าว หากหน่วยงานของรัฐฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า ผู้ยื่นคำขอมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง เพื่อให้คณะกรรมการฯ พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๒๘ (๔) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

จากข้อกำหนดข้างต้น จึงมีประเด็นน่าสนใจว่า ... หากมารดาของบุตรชายที่เสียชีวิตจากการรักษาของแพทย์ประจำโรงพยาบาลของรัฐได้ยื่นขอประวัติการรักษาของบุตรชาย แต่ทางโรงพยาบาลปฏิเสธการให้ข้อมูลการรักษาพยาบาลและการให้ยา ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่จะใช้ในการตรวจสอบการรักษาของแพทย์ว่าเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพหรือไม่

เช่นนี้ ... มารดาของผู้ตายจะใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองว่าโรงพยาบาลละเลยต่อหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล โดยที่ยังไม่ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ได้หรือไม่ ?

ติดตามหาคำตอบได้ในอุทธรณ์จากคดีปกครองที่นำมาเล่าสู่กันฟังวันนี้ครับ ...

เหตุของคดี ... เกิดจากนางนิวได้ยื่นคำร้องขอให้เปิดเผยประวัติการรักษาบุตรชายของตนต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลของรัฐแห่งหนึ่ง โดยขอเวชระเบียนการรักษาพยาบาลของบุตรชายเพื่อนำมาตรวจสอบถึงสาเหตุการเสียชีวิต และเรียกร้องความเป็นธรรมจากการที่บุตรชายได้เข้ารับการรักษาอาการท้องร่วงที่โรงพยาบาลดังกล่าวและเสียชีวิตในวันต่อมา

แต่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งมอบเวชระเบียนให้เพียงบางส่วน โดยไม่ส่งมอบรายงานการรักษาพยาบาลและรายงานการให้ยา ซึ่งเป็นสาระสำคัญในการพิสูจน์ความผิดของผู้ทำการรักษาพยาบาล นางนิวเห็นว่าการส่งเวชระเบียนไม่ครบถ้วนตามที่ร้องขอเป็นการจงใจกระทำละเมิดสิทธิผู้ป่วยของตนซึ่งเป็นมารดาของผู้ตาย และสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการโรงพยาบาล (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ต้องร่วมรับผิดชอบด้วย

นางนิวจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันชดเชยค่าสินไหมทดแทนการขาดประโยชน์จากการใช้เวชระเบียนและค่าเสียหายทางจิตใจ และขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ส่งเวชระเบียนการรักษาพยาบาลของบุตรชายทั้งหมดให้แก่ตนตามที่ร้องขอ

ประเด็นพิจารณา คือ นางนิวมิลิธินาคิตมาฟ้องต่อศาลปกครองโดยที่ยังไม่ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้พิจารณาตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ได้หรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และการกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง แต่การที่ศาลจะรับคำฟ้องใดไว้พิจารณาได้ คดีนั้นจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขการฟ้องคดีอย่างครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ซึ่งมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองจะทำได้ต่อเมื่อได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวแล้ว และได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควรหรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด

เมื่อผู้ฟ้องคดี คือ นางนิวได้ยื่นคำร้องต่อโรงพยาบาลขอเวชระเบียนการรักษาพยาบาลของบุตรชายเพื่อตรวจสอบถึงสาเหตุการเสียชีวิตและเพื่อใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย ถือเป็นการใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของบุตรที่ถึงแก่กรรม (มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งและวรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบข้อ ๔ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งกำหนดให้บิดาหรือมารดามีสิทธิดำเนินการขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลแทนผู้เยาว์หรือเจ้าของข้อมูลที่ถึงแก่กรรมแล้วได้)

การที่โรงพยาบาลส่งมอบเวชระเบียนให้ไม่ครบถ้วน โดยขาดสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญอันจะพิสูจน์ความผิดของแพทย์และพยาบาลที่รักษาผู้ตาย จึงเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ และจงใจกระทำละเมิดทำให้ได้รับความเสียหาย ซึ่งนางนิวต้องใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง เสียก่อน เนื่องจากเป็นกรณีที่กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้กำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะ และเมื่อมีการพิจารณาคำร้องเรียนแล้วหรือไม่มีการพิจารณาภายในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง (พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน ขยายได้กรณีที่มีเหตุจำเป็น แต่รวมแล้วต้องไม่เกิน ๖๐ วัน) นางนิวจึงจะใช้สิทธิยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองได้

การที่นางนิวฟ้องคดีโดยยังไม่ได้ใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเป็นกรณีที่ยังมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งกำหนดเป็นเงื่อนไขที่ต้องดำเนินการก่อนที่จะนำคดีมาฟ้องต่อศาล ศาลปกครองจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของนางนิวไว้พิจารณา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คร. ๒๑๓/๒๕๖๒)

อุทธรณ์ข้างต้น ... ถือเป็นบรรทัดฐานสำหรับผู้ที่ยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่กฎหมายกำหนดให้เปิดเผยได้ ซึ่งหากหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่ครอบครองข้อมูลข่าวสารนั้นไม่จัดทำให้ตามคำขอ ผู้ยื่นคำขอจะต้องยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กฎหมายกำหนดไว้เสียก่อน หากไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาหรือหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการฯ มีความเห็น หรือคณะกรรมการฯ ไม่พิจารณาเรื่องร้องเรียนตามกำหนดเวลา จึงจะสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อให้ตรวจสอบว่าการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ขอนั้น ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ... ครับ !

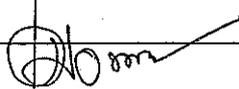
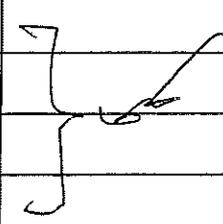
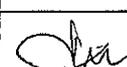
“ฟ้องคดีอย่างถูกต้อง ... เพื่อป้องกันการเสียสิทธิ” และสามารถปรึกษาการฟ้องคดีปกครองได้ที่ ...
สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕

ใบส่งหนังสือกองการเจ้าหน้าที่

ที่ รพ. 52312.3109

วันที่ 18 มกราคม 2564

เรื่อง ขออนุญาตส่งเอกสารของส่วนหนึ่งแผนแม่บทองค์การฯ

ลำดับที่	ส่วนราชการ	ลายมือชื่อ	วัน เดือน ปี	หมายเหตุ
๑	นายกเมืองพัทยา		20/1/64	
๒	รองนายกเมืองพัทยา ๑			
๓	รองนายกเมืองพัทยา ๒			
๔	รองนายกเมืองพัทยา ๓			
๕	รองนายกเมืองพัทยา ๔			
๖	ปลัดเมืองพัทยา		20-1-64	
๗	รองปลัดเมืองพัทยา ๑			
๘	รองปลัดเมืองพัทยา ๒		20 มค 64	
๙	รองปลัดเมืองพัทยา ๓			
๑๐	สำนักปลัดเมืองพัทยา	กมล	20-1-64	
๑๑	สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ	พพพ	20/1/64	
๑๒	สำนักการคลัง	น	20 มค 64	
๑๓	สำนักการช่าง	น	20 มค 64	
๑๔	สำนักช่างสุขาภิบาล	น	20/1/64	
๑๕	สำนักการศึกษา	น	20/1/64	
๑๖	สำนักการสาธารณสุข	น	20/1/64	
๑๗	สำนักพัฒนาสังคม	น	20/1/64	
๑๘	สำนักสิ่งแวดล้อม	น	20/1/64	
๑๙	กองการพัสดุและทรัพย์สิน	น	20/1/64	
๒๐	สำนักส่งเสริมการท่องเที่ยว	น	20/1/64	
๒๑	สำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน	น	20/1/64	
๒๒	กลุ่มกฎหมาย	น	20/1/64	
๒๓	หน่วยงานตรวจสอบภายใน	น	20/1/64	
๒๔	กองการเจ้าหน้าที่	น	20/1/64	
๒๕	โรงเรียนเมืองพัทยา ๑ - ๑๑	น	20/1/64	

